

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2017 r. w Gliwicach

sprawy A. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 października 2016 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. H. prawo do emerytury od dnia 11 października 2016r.,
- w pozostałym zakresie oddala odwołanie,
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt. VIII U 2303/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 października 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. H. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A, bowiem ZUS zaliczył mu jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 3 dni takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z przedłożonymi przez niego świadectwami i zaświadczeniami oraz

zeznaniaми świadków, o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wskazał dodatkowo, że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w T. od 1 kwietnia 1990r. do 31 grudnia 1998r., bowiem odwołujący nie przedłożył za ten okres świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. H., urodzony (...) w dniu 21 września 2016r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył(...)

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym, że w ocenie ZUS udowodnił jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 3 dni okresu pracy w szczególnych warunkach.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS w dniu 28 października 2016r. wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych pracy w okresie od 1 kwietnia 1990r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku ślusarza – spawacza w Fabryce (...) S.A. w T., z uwagi na brak, za ten okres, świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W postępowaniu przed Sądem ubezpieczony domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych powyższego okresu.

W toku procesu Sąd ustalił, iż w spornym okresie ubezpieczony był zatrudniony w Fabryce (...) S.A. w T.. Zajmowało się ono produkcją różnego rodzaju maszyn i urządzeń dla zakładów górniczych w tym dla kopalń. Były to sprzęty wykonywane w głównej mierze w technice spawalniczej. W pierwszej kolejności elementy przyszłego urządzenia lub maszyny należało za pomocą palnika gazowego wyciąć z grubej blachy, następnie elementy zfażować, tj. przy użyciu specjalistycznego palnika acetylenowo – tlenowego odpowiednio pod kątem ściana krawędzi, w celu późniejszego lepszego zespawania. W dalszej kolejności zestawić i szepić przy użyciu spawarki, tak połączone części zespawać i w razie potrzeby zeszlifować wystające spoiny i nadlewki.

Wszystkimi tymi pracami zajmował się ubezpieczony w trakcie całego spornego okresu zatrudnienia. W szczególności palnikiem acetylenowym wycinał (wypalał) poszczególne elementy przyszłego produktu, następnie elementy te oszlifowywał w celu wyrównania krawędzi, fażował palnikiem gazowym i szepiał spawarką elektryczną w osłonie CO₂ poprzez ich wstępne połączenie spawami punktowymi. W razie potrzeby zajmował się też szlifowaniem wystających spoin i nadlewki. Takie czynności ubezpieczony wykonywał przez całą dniówkę roboczą, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jedynie okazjonalnie odwołujący, w razie niedoborów kadrowych na innych stanowiskach, był kierowany do innych prac. Mianowicie zdarzało się, że wykonywał pracę hartownika, operatora suwnicy, bądź tłoczył elementy na prasach krawędziowych. Sytuacje takie występowały niezwykle rzadko bo przez kilka do kilkunastu dniówek roboczych w wymiarze roku kalendarzowego.

Ubezpieczony w tym czasie został zatrudniony w charakterze ślusarza – spawacza, gdyż w tamtym czasie u pracodawcy była taka praktyka, że pracownikom przydzielano różne stanowiska w zależności od taryfikatora, a faktycznie w zależności od indywidualnych umiejętności i aktualnych potrzeb pracodawcy, wykonywał prace szlifierskie, palenie palnikami blach oraz proste spawanie, tj. szepianie spawarką elektryczną elementów, które następnie w pełni zespawował spawacz.

Sąd ustalił również, że ubezpieczonemu wystawiono książeczkę spawacza, z której wynika, iż uprawnienia spawalnicze uzyskał z dniem 21 stycznia 1980r. Nadto na karcie 46 akt osobowych odwołującego odnotowano, iż z dniem 2 grudnia 1996r. uzyskał uprawnienia spawacza elektrycznego w osłonie gazów MAG do spawania konstrukcji 1 i 2 klasy.

W spornym okresie zatrudnienia wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie J. G. – tłoczarz, J. K. – przełożony ubezpieczonego, K. L. – spawacz, P. B. – przełożony ubezpieczonego, M. G. – przełożony ubezpieczonego oraz L. R. – przełożony ubezpieczonego.

Sąd ustalił nadto, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia oraz, że na dzień wejścia w życie omawianej ustawy posiada ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nadto nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, okazanej na rozprawie w dniu 8 marca 2017r. książeczki spawacza; akt osobowych ubezpieczonego dołączonych do akt niniejszej sprawy; zeznań świadków J. G., J. K., K. L. (k.21-25), P. B., M. G. oraz L. R. (k.41-45), a także wyjaśnień samego ubezpieczonego (k.47-49).

Odnosnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę zeznaniom świadków. W spornym okresie świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w tym samym wydziale i mają wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Zeznania świadków pokrywają i uzupełniają się wzajemnie. Nadto w pełni korespondują z twierdzeniami ubezpieczonego. Sąd miał też na uwadze, że niektórzy świadkowie byli przełożonymi ubezpieczonego i mogli bezpośrednio ocenić charakter i wymiar świadczonej przez niego pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, A. H. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887, ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
- ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zaś do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie jest członkiem OFE. Kwestie te nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uznał za udowodnione jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 3 dni okresu pracy w szczególnych warunkach.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału Sąd uznał, że ubezpieczony A. H., ukończył 60 rok życia, i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że oprócz dotychczas zaliczonego przez ZUS okresu 14 lat, 8 miesięcy i 3 dni, również praca ubezpieczonego w Fabryce (...) S.A. w T. od 1 kwietnia 1990r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku ślusarza - spawacza była pracą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywaną w szczególnych warunkach, tj. przy spawaniu elektrycznym i gazowym, a także pracą przy szlifowaniu elementów metalowych.

Zgodnie z wykazem A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego były prace wymienione w dziale XIV poz. 12, przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym, w dziale III poz. 78, szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne.

Na taką ocenę jego pracy w spornym okresie nie wpływa okoliczność, iż pracodawca okazjonalnie kierował go do pracy związanych z obsługą suwnicy, bądź w hartowni, bowiem były to sytuacje rzadkie. Dodatkowo również praca na tych stanowiskach jest pracą w warunkach szczególnych i została wymieniona w dziale III poz. 76, prace w hartowniach i wytrawialniach, praca ocynkowaczy, ocynowaczy, kadmowaczy oraz galwanizerów - cynkiem, miedzią, chromem, kadmem i niklem oraz poz. 86 obsługa suwnic.

Sąd uznał, że w całym spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym czasie nie wykonywał innych czynności niż związane z opisanymi pracami.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym charakter pracy ubezpieczonego, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonego i jego wyjaśnieniami.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Bez znaczenia pozostaje także fakt, że pracodawca nie wystawił odwołującemu, za ten okres świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym

wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Nadto Sąd uznał, że z momentem osiągnięcia wieku 60 lat odwołujący spełnił wszystkie warunki uprawniające go do otrzymania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia (...) tj. od ukończenia wieku 60 lat. Natomiast w punkcie drugim, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił jego odwołanie w zakresie roszczenia o przyznanie prawa do emerytury przed tą datą.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 z późn. zm.).

(-) SSR del Magdalena Kimel